

De bovenste, uit dorre bladeren bestaande laag van den mesthoop hadden wij doorgezeefd; bij de volgende, zeer vochtige lagen was dit niet mogelijk.

Verder werd nu met eene hooivork gewerkt en op een witten doek uitgezocht.

Reeds had ik verscheidene ♂♂ zien rondloopen en plotseling vond ik nu, tusschen aaneengekleefde rottende bladeren, een nest. Van een gebouwde nest was hier geen sprake; vermoedelijk hadden de miertjes zich, zoo goed en zoo kwaad het ging, tusschen de bladeren gevestigd.

Het nest bevatte geene larven, doch verscheidene cocons (♀♀) en ongeveer 150 à 200 ♂♂; een gedeelte werd mee naar huis genomen en in dit gedeelte vond ik, behalve de ♀♀, een tweetal ergatoïde ♀♀ en twee gynoïde ♀♀.

Mijn plan was geweest, om dit jaar in Mei te trachten ♂♂ en gevleugelde ♀♀ te vinden, doch door allerlei omstandigheden is hiervan niets gekomen, zoodat wij dit tot het volgende voorjaar moeten uitstellen.

De Heer STÄRKE, die mijne Formiciden revideerde, bevestigde de determinatie.

Ponera punctatissima ROG. werd het eerst uit Nederland opgegeven door den Heer BETREM, uit eene plantenkas in den Hortus te Leiden. (Verslag Wintervergadering te A'dam, Febr. '24.).

Gewoonlijk wordt deze soort uit kassen vermeld, doch het blijkt, dat zij buiten kassen ook zeer goed standhoudt.

Amsterdam, Nov. 1926.

P. VAN DER WIEL.

Acarologische Aanteekeningen LXXXIV.

Rectificatie. In de Ent. Ber. v. 7. n. 149. 1. V. 1926. p. 101 en 102 is vermeld, dat *Hypoaspis weeversi*, *Caloglyphus kramerii* en *C. weeversi* gevonden werden in eene rotte *Phytelephas*-vrucht uit Rio-de-Janeiro. Men leze: uit Para (Belem), Amazonenmond, Brazilië (mededeeling van Prof. Dr. TH. WEEVERS).

Pseudoleptus floridanus Banks 1900. In de Ent. Ber. v. 6. n. 129. 1. I. 1923, p. 142, beweerde ik, dat ge-

noemde soort aan *Ps. arechavaletae* BRUYANT 1911 identiek zoude zijn. Ik trek die bewering thans terug.

Ps. floridanus (BANKS beeldt een ♀ af) is $2\frac{1}{2}$ maal langer dan breed, aan beide einden afgerond. Het idiosoma wordt door eene flauwe insnoering ongeveer in twee helften verdeeld. De achterste helft vertoont, eveneens in haar midden, eene nog flauwere insnoering. Vlak achter het gnathosoma teekent BANKS een korten, witten dwarsband. Men denke zich dezen echter dwarsgestreept. Men denke zich verder, ongeveer in het midden der voorste helft, ter weerszijden, twee uitpuilende oogen achter elkander. De achterste helft draagt, vlak achter de voorste insnoering, ter weerszijden, een korten, krommen borstel, en, aan den achterrand, 4 dito, nog al dicht bij elkander. De palpen zijn, volgens BANK's teekening, kegelvormig, tweeledig; het laatste lid draagt ventridistaal een staafje, evenlang als elk lid, en dat met zijne volle lengte de spits van het gnathosoma voorbijstreeft. Mandibels stiletvormig. De tarsen eindigen in „a pair of double claws, the outer branch longer and less curved than the inner branch”. Men denke zich tusschen die „double claws” nog eene derde Y, en, ventraal van de „inner shorter branches” en van de takken der middelste Y, vier à vijf fijne draadjes, die in een driehoekig lapje eindigen.

De soort leeft „in colonies upon the bases of the imbricated leaves of the pine-apple in Florida”, dus op *Ananas sativus*.

Pseudoleptus arechavaletae Bruyant 1911. Van deze soort bezit ik slechts ♀♀. Zij is dikker, iets meer dan 2 maal langer dan breed, en zonder zichtbare insnoering. Precies op de helft puilt echter het idiosoma zijdelings uit. Daarvóór en daarachter zoude men zich eene insnoering kunnen denken. Het idiosoma is verder vóór rond, achter iets toegespitst. Vlak achter het gnathosoma ziet men een smallen, gerimpelden (dwarsgestreepten) dwarsband. Ongeveer in het midden der voorste helft bevinden zich, ter weerszijden, twee uitpuilende oogen achter elkander. De achterste helft draagt, vlak achter de denkbeeldige voorste insnoering, ter weerszijden, een zeer fijn borsteltje, en, aan den achterrand, vier lange, kromme borstels, ver van elkander.

Over de volle lengte van de voorste helft ligt een langwerpige (niet „semicirculaire” BRUYANT) schildje, dat vóór twee divergeerende, vrij zwevende, hoornvormige verlengstukken bezit. De palpen zijn bijna cilindrisch, vijfledig; het 1e en 5e lid zeer kort. Het laatste lid draagt ventridistaal drie staafjes, waarvan het middelste tweemaal langer is dan de zijdelingsche, langer dan het laatste lid en zwak gebogen, klauwvormig. Het reikt niet, of nauwelijks, voorbij de spits van het gnathosoma. Mandibels als bij *floridanus*. De coxae maxillares vormen (te zamen met het onzichtbare hypostoom) een van boven open goot, waarin men de mandibels, als zij naar voren gebracht zijn, ziet liggen. Soms zijn de mandibels schuin naar boven gericht, hebben alsdan hunne normale ligging verlaten. Praetarsus als bij *floridanus*.

Vlak achter het gnathosoma en vóór het schildje ziet men, onder gemelde „hoortjes”, den reeds beschreven gerimpelden dwarsband. Stelt men het mikroskoop langzaam dieper in, dan blijkt, dat hij de voorrand is van eene onder het schildje doorlopende, achterwaarts gerichte, omgekeerd flesch-, of trechtervormige holte, ruimte, of zak, die in de voorste helft langs-gestreept, in de achterste helft zoowel langs- als dwarsgestreept is. Aan het einde van dien trechtervormigen zak bevinden zich de beide stigmata. Of deze open, of gesloten zijn (zie mijne Révision des Chélétiens in: Mém. Soc. Zool. Fra. 1906. v. 19. [avril 1907] p. 45 en p. 53), kan ik niet zeggen. Twee tracheestammen, zonder spiraaldraad, richten zich, naast elkander, achterwaarts, buigen zich dan benedenwaarts en naar voren, tot op de hoogte der „stigmata”, alwaar zij zich weer ombuigen en zich achterwaarts richten. Peritremata, zooals bij *Cheyletidae* en *Tetranychidae*, zijn er niet! Wanneer de mandibels naar voren gebracht worden, verplaatsen zich ook de stigmata naar voren; zelfs de luchtzak wordt naar buiten omgestulpt, waardoor meer gemelde „gerimpelde dwarsband” breder wordt, zelfs de helft van het gnathosoma dekken kan, hetgeen BRUIJANT (in: Zool. Anz. v. 38. n. 14. 15. 3. X. 1911 p. 340 sqq.) aanleiding gaf, om te spreken van een „plaque rostrale striée longitudinalement”!

De soort leeft op de aren van *Distichlis scoparia* (*Gramineae*), is echter ook gevonden aan de ooglidranden van *Nothura maculosa* (*Tinamidae*) en komt des zomers ook aan de beenen van menschen, een lastigen jeuk veroorzakend. Zij behoort tot de „bicho colorado's” der Zuid-Amerikanen.

Pseudoleptus vandergooti nov. spec. Deze soort is, volwassen, 3 maal langer dan breed, maakt dus, nog meer dan de beide andere soorten, den indruk van een *Syringophilus*. — Er is slechts eene aanduiding van eene insnoering, en wel iets achter het midden van de lengte. Larva 190 μ ; Nympa 215 μ ; Femina 330 μ ; Mas 300 μ .

Over het algemeen is de rug vóór en achter dwarsgestreept, in het midden gepareld; de buikzijde is gepareld; de streepen zijn ruw, alsof ontstaan uit de vereeniging van parels. Het idiosoma is vóór min of meer afgerond, achter meer konisch. Gerimpelde dwarsband, oogen en praetarsen als bij de vorige soorten. De borstels als bij *floridanus*. Geen spoor van een schildje. Wèl ziet men bij het ♀ twee recht naar voren gerichte, vrij zwevende, platte, tweemaal langer dan breede, over de coxae I liggende verlengstukken (homologa der „hoortjes”). De palpen zijn cilindrisch, drieledig; de leden evenlang; het laatste lid draagt distaal twee divergeerende staafjes, waarvan er één met zijne volle lengte de spits van het gnathosoma voorbijstreeft.

Het ♂ ziet er, voor twee derden uit als het ♀; het laatste derde deel is gelijkbeenig driehoekig, eindigt echter zeer spits. En deze spits is nog gespleten. Ik heb een 12-tal ♂♂; allen dragen dat laatste derde deel rugwaarts gekromd, zoodat zij op miniatuur-Staphylinen gelijken. Ik maak daaruit op, dat het ♂ bij de paring onder het ♀ ligt, zooals van *Tetranychus* bekend is. In verband daarmee is de huid, zoowel aan de rug- als aan de buikzijde, vóór dit beweeglijke derde deel sterk dwarsgerimpeld. De penis, ragfijn, ongeveer 1 μ dik, is zoo lang als de helft van het heele dier en glijdt in eene even lange penisscheede.

De soort leeft, volgens den heer P. VAN DER GOOT,

Entomoloog aan het Departement van Landbouw te Buitenzorg, Java, onder de bladscheeden van levende *Dendrobium-soorten* (Orchideeën.).

Genus Pseudoleptus Bruyant 1911. Dit genus wordt, zooals uit het bovenstaande blijkt, gekenmerkt door dien zonderlingen luchtzak en door het gemis aan peritremata.

Arnhem.

Dr. A. C. OUDEMANS.

